

Prax nuoj datus!

Zacitowanu som d 4^{tu} w. Pohladu z twoz
podawo Krasnej Kasie Ohlasi (woblori)
nasim nowim protokolom stanflowenskim,
a majie trochu casu idem ti par
ryadka napisat.

Co to wis? Co sa nehlasi? Wnu
ta u mna nedawno Kadrus' a zpusi
rau twozho Detwana, z wrajleji
tam w Praxe melzi jino wecani.
No to je selu pekna! Za ja
wozd obzeram, red w Telu w
gazwini hlubokim krasnim tonem,
a ono twozje hlasi szemaji w
nasim neprijnej Praxe! Nuzi
Kracetk zplnomocni na tako

niskoloti toho svojho wazna, a uida
k ucelje swetu. Ali za ja josta
vam o naklad. Nadevsi ho
musi dodati. De koho nezafra
wije hi wivleni Slovenium kwest
covej suje knjela wznerenoletnje.
Ali klari pden za drubim dpa
diju, co hi mlite. A wizenfji
co hi uz opatili bruska klari
ji ideale. Ej uze zaspijewaj
Andrejka. krat mi klubih
nedavno postat basne suje.
Kozde je to zas ked sa mlad
cheapi, to staroznami uchojje
pjer ofronarezanij. Ale ten
co suw, wted papirna stibri
ini, neeh tede rasim konja.
Spotwovja nar kmen potwori,
ked laro neujim dugovja.

Ma
za
o
da
rao
mo
je
re
ko
kt
br
ob
d
ne
m
f
e

a uida
a josta
i ho
nezafsa
im zwet
noletnje
in opa
izidenci
flaru
spijewa
lubin
e buze
mlad
i uchoj
Ale ten
atibru
Kronje
Kotwori
mja

~~W~~ dohlad' spazje' wam otwarajin'
zasa swoje' dvere, hovorite swetn
o widenijach' duri' swojij.

Ja sa uebranim oprobi' intrige
derobnej' inai, ale obracujin sa
rad na porad' na was, ktori' ue witi
mali storarus pokurenjem. Wzian
je zaka obranim organ' teutoj pred
reteinostin' jednij' i pred kocin'
Kroftin' intrigami' stami' mlej
Ktora' uje sa rini' iba eed' ma
bueho w teple.

Was muoj' spijewa' tuda, a
ohas' eedi' tui' um' whati' na
dohladi.

Pradajin' ja oto co najjindei,
nejji' pereramujin' celu' stwojin'
mili' uruacnost' a sum' w' Klobuk
(perita Senica) dne 15^{ty} maja 851

Tinuj

Milford Hubbard

Brat moj' celaty'!

Asi tenaz sem dostava Trojho Setvana, Div's,
 sau sem iji to p'venc. Lez' mam tu da,
 čomu Troji ofolitnoo p'venciu p' vy,
 viadai, to vem, rad' si mi ho davan,
 je ti mi nedavan neupieratelnou p'venc
 p'venc na zluatvori jelo. Teda o'vny,
 Setvan je p'venc v rici najp'vencijaj'
 Slovencij, a zme on v nej ozaj Div's
 nalne. Lez' ves, u ja nej tenaz, led
 ja katolicko zrieklo Bernolainny a
 ja v tomto pomereni a narej' strany
 p'motret' (k'venc, Troji) um' hu, ved' kraj
 je ja nemojem ustupovat a prijatych p'venc,
 ak' nebecem olizit Bernolainnu. Lelo'
 to je istno, nar' my kraj najmenriho
 ja videm lapat, co by uro' evencem
 javozp'venc vyjevali, cititi by ja i k'venc,
 nola k'venc potimutyimi by i tezeim
 do k'venc nej nemotornosti. Teda kraj
 moj' naty', pitam si tu ci mi k'venc,
 lujes' opant' no na o' a na e', ap. d'venc.
 lujes' na o' lujes', d'venc - na dobre, a
 rozumie ja to ofadno l' na miesto on, au, u, k'venc
 x c

man, ven, vzam ne mat, das, vzal sto
špatni vzgled ta bude vřetel, al,
kom tak uro ti si jam v duri
brapny, vytvořin. Detvan Svj
pade do Nitry; naco vech tych
malých básniček hrba - o vela byri
red vatre. umodelo zaprovy la v
živta naroni. A Nitra ma i tak
mž proji obecaspov - a nad to, po
poctě vzporilana, pinespi na vřetly
štrany bacei, Svji, vřetly nprana
ofolytne dtho lyta i po knihspu
vraij, i po šurremnych predavauš
pobalvala a veciefa vvaia, aduo
ponere istotne. Valuzin, ti -
mkeim ti Valuzin za detvana,
ak bude dlyt Nitry co ca pmo,
tredny, pamätmi, ve na sloz
venšku vzgromam, dam basni,
Svi detvana honoraj.

Bras mž celaty, jklivemus
mi je pole teraz. Mi varipre
vpadly Richardre, etore' bu jehv
mraone i spolčienšny, rabijsi, ale
že tar pušto, tar hlucko, tar
cujo

vřetlo
venšku
naric
sambr
d toh
vylei
ale i
a štar
pozn
Ne
pom n
co šp
štrav
re
aj
da
+ or
Sv
u p
re
v v

vůtko vyčesá na druhý náhon směrem k
venšp. Tento ideb obrázkosti a směr
nauč - tak hýne tak se trati v sebe
sambrn! Ja ta ra hodený naraz
d tohoto kuta, vama ham se každobenne
vyletel von a jvelit se s návedem.
ale vá to vůtko! Dava to veliká
a štála - a ovic na nevideníc, na re,
poznami!

Nemigem si vá písat; leba je toto
pom nichov. náimárat je profim ta eu ni
co škor da. odporod, alych si smoken
štrany nitny veš uspediat. Davka
re ni. Škarnit netude muvet klait -
aj čet oldem s Pohlachin; v četni
da ledy. W má, byni to co volit. W
- otro myšlmi - Jelu počem v
Wnave vydavat Pohlachy.

Moje a nogy, riny škorly a
povraoveme a boš prdim, výlong,
u panj Prvyj i perdraugine
vín včerých poděni.

W naj se obre,
v Albovan du 16 Febmar 1832.

Wmuy

Miloslav

A. Sládkovi-
čovi.

Brat můj drahý!

Před včerejším Milost Pána našeho Jkyněsa ludy s Tebou, Gomon
i úradem Trojím!

Potěšil se na listem Trojím; vesí tak málo slychom se prava
potěšených vesí. Vesí mi, že ty tyto kluby lea masivo politické
mim i v nejlepší zemi v stavu ducha i duš i fode mají
potěšit. Uaš vesí v lepší vely roaje a čím mene unav
tmi dalši osv. V čem se, sme azaj lepší od toho kurejského
potolema renegastva? Li v podobnom jin. chlastaji života
a cílím tímto politizování? Ke sme v Bohu dix mačali
zhrupai se uprimno púko havádno živování, v tom, že
sme odpadli svi aro, osv od Boha Kyněsa skloubi sa
k Narod našemu, kde tento Boh živý pochýval. "Národ, národ"
Křičali sme, aro osv; naši len stejní se sme to na národ potěš
val, v kterom byl Kyněsa. Ale kolko se už ostalo - který sa
v rance, Boha jeho i vygnali? "Národ, národ" porad len kani
ciá, čimae tak aro osv kubi a kazie národ nemravom
rationalismu a ariamom. Boh se vykaz a univoi sám.
Čože mi budeš s tím národem roki, keď om azaj vllauš tu peta
múdrosi zmenupia len k materialismu? Vesí ti Prigovom a
Palackovi, shola v mimě tu nie opis d beařovom a Eotroa
šivom, to tuí tak aro duto čiu obrešá národ len i toaj
aly lepší strážka, hoklovat, kupit, noviny, útaš a křiš
voti vedel o panem & circens. Kplni pohorštva
Vesí i perni, Hlas kláral len redovom, že naši polaj
teta, nup by pohanki. "Náš táto národnost - nudaž
Dmí, aby sa napeláta do plemena našho, kde Kyněsa
Duh živý cíli života. Ale či aj v nás sa tento
Boh už vygnaný? Jaj, Bože, šerpáni! Li to Inazas
jim rabulipúro natopilo vľeho. História patenta je v tvoj

paričelno poučena, je v Tokotu ohlajša nain objavila rany krvni
v narodu. Čy Aristotela, bla sa veterala atheizmom,
to včelo by nebilo mi, a aru blato & vlie na kabate, tak
by to včelo od narodu odpadlo & ali Brat moj, ve to bol no?
rod, to mi s civilnom politiku prevodjal. Kde včela
trijba po rivotu veinoma v tom nasom narodu pri
vojach tjehto?

Teraz je moja rada, objivoval len viera, to inad to bude
na verry. Ves mi, v belbovneho, anianpeho slovanpawa
ja vae vojim aru med arstava. Čed tato rleby aniatov
nčim? Tam Proh je vyborum. Ale tento Proh i velky
narod vyvoreni vci, ud sa ho spusti.

My Lutherani lepsi sluzba celam 100 millionovemu
Slovanskemu narodu previcovat renigemu nad tm, ud lud ni
pot milliona duvi zachranime pred novomodnym pohauptvom.

Ja som cirkev - tak aru pred 16 rokami blava - len timo vclim
piral; abij som poci v cirkei nasy navel, to ty ves, v sa ale
driet povinaj, jako Pam dazujme, v mi my, ale in to zposobit.
Co este malo je & lutheranskova cirkeho, to sa iste hromad
kolo cirkeve nasy; Massa este spi, ale v nej jesto Simen
novi, anny prvovnyne - a tjehto sa dostavaji v Stavro
ko chramu Jeruzalempeho. Diehnana uz predetva!
Leb na ne sa ulozia hojnejšie predetva v bndicovst.

Popelam Fi Leda v hromu 2 Exx oba. v sv. II
- to skarnil zativil majni v Pest, postat 500 II h
postat obek Tolro, mamlas - a pokredfy nie aly si
vel dal do dat ofolatu II h, v porielat to tab - memo
kolo nie 5 Exx ali 10 Exx I & II prazni. Oba loazny
po 10 Exx je predavajit, bagatel to, vde jesto lutheran
thos vci. 1 Exx velinomij tuj pripojujem v 1. 20
Mali to tu teras na hromade, mize to rajej navie

miessach by na poruži, ar by kelo chuel sa dat' osvieto
svetlom, Kroz daryš s Folrym poruženim prietvato
Ke lud nās: esse miže tam, kile by mal by žani no dle
nerieme vinn. Ja vlastne teraz veš, čo je ludu potreba a praka
porad w 21 rokm mi vire som nerobilo náivno lud
nās čo chie, a hovoriť um čo ma chiel: ar som to počnal
i tak rokm a odtey je dobre! Ja som táci byj svedol tu s
kynnto mojimi Gabonci, ar var viadoš v lās, ar mi doz
cely bol odpačy, iba dve duše s melku z ma včrmas vjav
no! Prolo to pri obrove najho chrám. Ja chiel raronom
premoč lud, a raron nina premočol, w raron čo sum ja
& obšemu sa barta užival, obšat' bi dlabol u ludu ko gladoš,
ar modřta a pravj duch Lutheranstva w vřtrijeb mi
pod noty - mi miže ale křstove - nriedla. Teraz Ji nř v
mna nřt drijm mi slychm a odpore. I patensom som mal
mi nadnejim ve, w som ja lud, a lud mās prechal vř obř
vri pu, vře tme si oba křpiti elato a Paša i křlygrium
na aci dři nř nřij. Ale esse bol odper, napne seniem podřm
chowanj, ale rten nř padol doula. Ja som ar nř drijp
linn vřř. nřmidol s pımoem Kroz. Najvřtneho byp
toř, čo esse nebol Slovom B, pororenj - a nřtem chram
camerčoval, ale i dth vřtemi platit sa vřřakal, lapit
jom nedajci dletata nřmlehu zovnit a nřktae drijčijho
dřia obřat'! Frater - mats to polamie vřet! Aj to
vřpant, čo som nechal arpi nřriadal vřvřis, led ho
navřřat, badiřat, stval a - s polamim nřmř vřřř
radpř primat'. Muj lud je za disciplinu, ten lud, čo len
nřdaimo xbožovanim & Svom lęym křřgovi odopiral
vřřet vřplyv na dřřemie ves!! Teraz som i v obř vřřř
vřval vřrad. Domica Hřřbe Pıřis, ku nřji pıečpı chodřřř
ji napne vřř prednejř elomila vř nřřřř a vřřřř hřřř

Dvaja, ktorá je u mňa restaurovaná vzorami starý liturgie
 dŕiny porobila v elovci mojej; Bratia moji! orudno nasej hŕbave
 nečestná je Zpewniš! Co si pŕines s tohto balancuon — ked ches
 Lázai Rpyta toho Wričovaneho? Nová pieruň riadra sa si kŕhali,
 a stara ocaliená si darmo lud konfundi, etony prave na tyeb
 „opravovanjch“ vid, ze to diabol opravoval, tj. diabol nez,
 vey w Rpyta! Ja som Zpewniš nychodit s chvaloreunym
 somu skuceru ludu možho! Na nah vavria na to ti, co
 je Rpyta toona jami co chin, ali pŕehnamis isto skuceru toona
 v zapeti! Rde mis vey w Rpyta, tam ver mis ani takovonpav,
 a u mna je toto len zivo kresťanstvo. Kurmanj sa neri
 terar dost nahreiv Kollaris, etony bol z ohladu vhotu pŕuloim
 vly' nurnaboh; mi ali bol to ver taly, prave na napravivom
 stupni racionalizmu ja dali nari do Zpewniš! Hlavo rebel
 sam upravomj; tiz nymdel, ze On nubi kŕestianstvŕ pŕijmar, a nuchpŕi
 pierne nairveahpŕoval! Sbeimj staj bol tathmalita, pŕepj obruz,
 ny' staris, Kurmanj zo svoy rationalizmu este svetobvedim,
 druh morality, Kollaris pŕpŕis w theologi e newerac, strom.
 pŕy Allahovi sa modievat mohol tak dŕho, ako K. Trojic, ked
 Trojicu nemal „iba pŕostetchnost“. No pod talyimi curpi niam
 veru nemohol Zpewniš byt tm, im je treb, aly Zpewniš bol.

Kratko som ti nuj rŕkľach videt na pŕeto, ze dŕao vohs w oktade
 homiletai e aspektivim. Pŕŕoha len duj potuj Zpewnišku. To je horni
 mismus ku ho tag w stave bol vykutit w katŕho pŕozj. Ak co vniadi
 vniad to dla Franovŕieho, co do mateni i formy. Chriŕplogia nemar
 vpsim nide nad Franovŕieho. A na tom vŕetro rŕleri. Ale toly ti
 Rpyta mohol ten poviedat, id w Nehr revers? Namj w piermi!
 Robim ja pŕozornihu sa nymti dogmatiku: vni Luther. Dogmatik
 sŕpŕiŕŕh genetiŕh denjapalla v. D. K. s. Kahrnis. Lipsj. Dŕiffing
 z Franu a Chriŕti. Pŕŕpa v. Merck v. G. Thomapius. Erlangen
 Wnaly v. Theodor Blŕtting. Jny dily. Kahrnis dily del vŕas nŕa
 Rpyta Rym to pŕved pŕŕimta nepastaj sa do pŕac. Tvoj nŕpavania,
 Ja tova studijim tuho dila a tad mi mela sa nŕpafnemo, ze pŕm rad, ze
 nŕnyti moze lajne! Na vni ali a vŕŕm pŕm hŕdy. W dŕoim to este nŕpe

11845
 Kruh kŕestianov v-tych sa R. Franu.
 Kruh nŕve pŕama vŕŕm vŕly a
 1845

u nas
 me l
 litera
 klup
 vpran
 najmi
 lyra
 ohled
 ve
 na v
 ani n
 K. Sep
 pŕijm
 do m
 žour
 ke v
 dŕe
 nŕsi
 v
 trudo
 veli
 Phil
 horni
 akly
 tyk
 Dŕej
 tŕ
 Luj
 Ja k
 Redj
 ja t

u nás, v praxi nám veta chybí. Nemáme vzorů, starých
pro ta věci naučit se potápět, a novější nestali nám. Zdá se
literatura novější v Němci nám přinesla svobodu a
hlubších profesorů přednáškami oduzená byla. Musíme se
vzpamat alibi do potrobu tohoto. Mito ovšem ve Frankfurt
najmí pro nás, kde tak čas a síly na stavěti předmetů vatekera
byra, a abí mi pít a pít: tak to píše, rapne, že vstane
ohlada na Frankfurtu oimidra je pance Kizii patra.

Bi podjate Tuzja v soudu obse budem k rapromeny ale
ve mupme prepatis ohnam toho Para, stoz nas povolat
na vnsim pozji. Nernam uba mi z ang. literatury, a tak
asi "Economy of human life"; ale remam obvery i Anglickum,
k tejto vlasti vtednych presa jert. Itam sa vela pod tseptom
prym vtedlom pohansva a avery tajj. Nover moralite,
do su vtedro sebedro' smuty, jimij' bedar hriesni' che
zburmora. Nebo Miloft. Ja. leu ty' moralite verro, tano omz
keu i vry, v jiru Knyto. Opatne velu mize, a je i u pohana
dobreho vela v moralte jejij: ab pomysl, ze to vtedro nebu,
nasa zivro veimj. O tento ide hlavne a iss hlavne aj nash hriesny.

Moj naklad je: Masenat shera' hrij, hrijne pracovat, a mupji
trudovnam tyntu pohrijit sa v voj a studium. Terajist naris
velirann, Mat nuj prvci ja velis' teraz: ti Wascum, po tom
Philippi v Rortok, Kengpenberg v Bestme (z kalvna nuz
hornujri Lutherom) Delic v Erlange! Bartu'ci veim'ci
dhlfeld, Petri, Zeschwitz, Munkel, Lohe, Pfeffer!
Tykto kazne citavam a vidim, aro daleru sme my v povedomij
Krejsnassva Lutheransku rai'k! hrbomj je taropis prax
tim: Gesetz n Jengrijs m. G. Leonhardi n. C. Zimmermann
Luzr. v. V. G. Teubner. Toho vrym' kazuj mepai swazp uz chod.
Ja ti to chlipem aro mlad' 18 vrim' fantabij pilorofuji Gregorove
Kedysi. Imepi naris' tiazom sm mrisi chel tyeto studa - ale swazp
ja taji nasim strazcom bdeu, nymui Lesm a Boga mat ti nui' vstom.

duje. Kacó by aj státnval? Karcá si ^{???} úri zpráviť, tj. kalácha a
kulička do prvého tam ústí kúže a - jeus potátnuje a
koberuje s dubými. Nur ale či to tak úry má
byť, ar to v pát vltó?

Nur keď úr darto w tomto oboru robí, to ma veľmi
vry, keśi, w ja sa feru najvátim úim a haer ió
ja chytím volis - ah w obose tomto nerád bych sa
pustit bez rárladu pewného, w tu blyd úimúj pory,
je neberpeúnyj, ar na inim polí. Studymí teta
a keď sa do dáicho chytíme, tára mala škola, kařtanem
je potom polidarne. Aró hovom v thémú my este
dost víme, či tá praxa - je w 50 úvry literatur
našy nejmám aú, tu úedny mediverty - tá praxa
naš, to je hony aly je tá viera. Hata - lntucacis gencalae
celeho úlybenstá - úúperampréto knazpov. H w b l a p r á t o !!
Co je to ra povelomú knazpov - křesťanství w tých krajích
našich! Turt ti naši ľudia mykážúj, Křesťo a křesť,
low, zo pwiatofta, a domov prouf, a kateclumenewalkřesťon
je to skhimrians more. "Ut sit jomo christianus esse
est", tak náš úúval, "prinde wam populo pepius,
jeus admius jemel nominetur in quotibet sermine
jaew stus! Howard posetilo, tak ti vém on máš
múť křisni volis! Nur a tab ja to aj srutocúe deje.
Cautuzi sa, porie ja "Křesťus", pomoralituzi sa - or
kybaj dle a Kercule! H je úúbe. Koltara, pi b'bari,
w kiratofab, w dom, na křofne góv - newaj Křisí s Křesťo
tom dáš máš. Múu w Křesťe knaš, veit, je toto, onno,
betu ió povival prawnoji, druhé, piato a křato les
ja raludniť muš, aly redengoval múdov Křesťonaj, to
je Ném! Tar wemú, panéim Malamedvi. Les užo tá
trajim veams dš, a Ebo enámymí. Z toho ale wídes
mózes aró si ma wárim otmit tým par riadumú, úúrym

si mi o študách svojich správanie podal. Pán Boh to ju-
filmi w krétkom, čo k oslaweni mna jeho a k uvereni-
mi Kráľovstva. Tyna jeho podmienky.

Nikadím včorajším nie o porušení svojím, preto aj
posledným svojím passapom kenzaimim "Prolo mna toho
k ktorého uverim čo sa vyjme, či nové bře, či obas dachov
k lepšiemu." Zaujímaj si ma keď mi narúffaj
par nádranní tvojí spaw a pomery, w ktorých žijem, s
fotografii už nemam, ale sa tyni Kornela
Dobranjeho radzalo, nestihol som ju pracami
zanepny odspat, teda ju tebe daruвам a
keď pojdem do Viedne dam si u Streičas
ktož selma si už narobil a speruluzi s tyni
par odstavcov spravit, a potom si Kornel
dostane svoj. Rozchwátah mi už nasi tusem 30
Vyrobkov, či vyfuprow či ako to pomenovat, to vyfuprow
to me.

A sar bych bol w konca. Chci ešte jedno. Bären svoj
ar na mnu sa mi velmo páči; swatomartinada tak nera-
wone umie, re mi nenárodnejši umiel ani nemize. Dobry
mal nápad sfotografovat to duchovne, čo w skulny
stalo sa prácu. No Pán Boh to porilmi, abyš nim este
zapieval piesen' hny nas, i našho blaha. Veď si
včero mupme porievať. Kone swatom. bys mal ale
čo sior dopievať. Či nie aty? Tu storn oblonit
ktorá si zaiat o Magnarof! Jas oblonit ako
pi mi jami dopievať w Pest, se. No ale wesi jia,
Cernoznažmb dopievať. "Kde Kone písne?"
hweti la ta. hny pitat, myz apri odpowez, "V Cernoznažmb."

Pán Jeru Knytom mi s Mikulšom porien s
letom, w Romu a wradim tvojim
V Jellberu dne 6. februaru 1862
Tvoj
Paul Starbuck

Prerogivem h: Prolis a
je u nma bez azis a
dostanni, vasi ja TR
nuni ar mai sam, a ar
nemai, vni se si vi pos,
Mie, je to vybrensi kinka

Mal lni h: us 100 ex, no
TR ped ton ynni' un,
ar cum tolarovh' w kemy,
ku pyme od nno w
zarusnych Bannind' tach,
On misal - a je este
60 ex main na klnu,

Tomahaze ni to
rlye a kren a pomozete
nastit ja inamoff cirlema
hystoricki, Ceter je velma
treba.

